SLINTAČKA A KRÍVAČKA 2025

Dôležité informácie

AGROREZORT ministerstvo.podohospodarstva

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Slintačka a krívačka (SLAK): Čo potrebujete vedieť?

Slintačka a krívačka (SLAK) je vysoko nákazlivé vírusové ochorenie, ktoré postihuje vnímavé zvieratá - hovädzí dobytok, ovce, kozy, ošípané a iné párnokopytníky, vrátane farmovej zveri.

Sprevádza ho vysoká horúčka, pľuzgiere a afty v ústnej dutine, ktoré spôsobujú slintanie. Pľuzgiere a vredy sa objavujú aj v oblasti vemena a paznechtu, kde obmedzujú pohyb a spôsobujú krívanie.

Zvieratá v dôsledku bolesti neprijímajú potravu a vodu, strácajú hmotnosť, bývajú utiahnuté a klesá im produkcia mlieka.

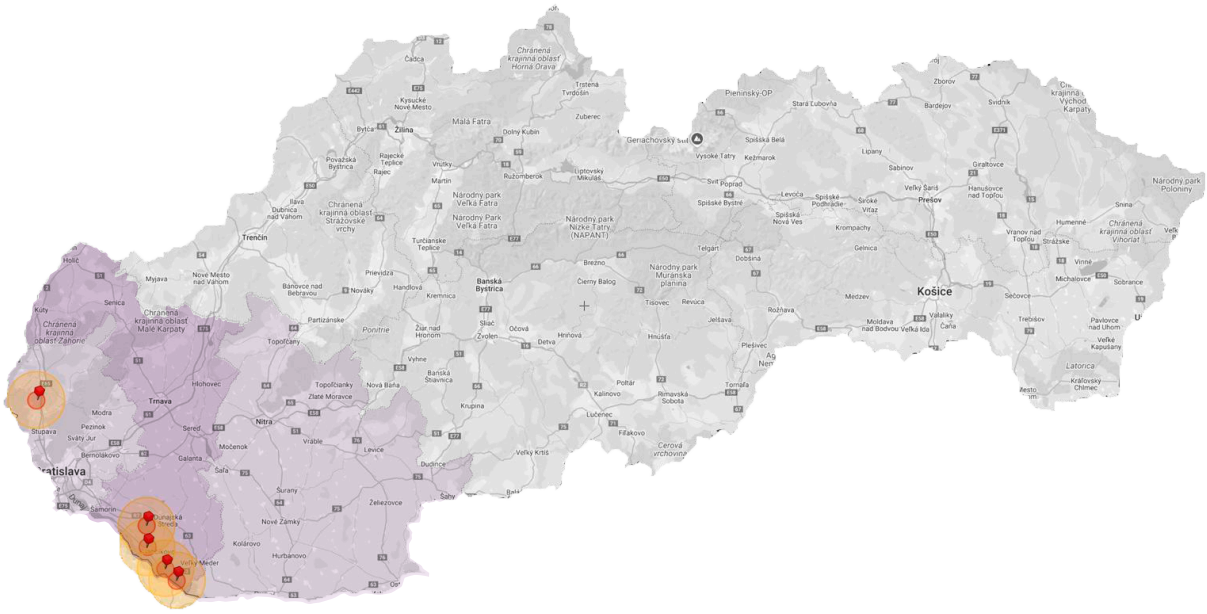
Ochorenie sa šíri rýchlo, najčastejšie priamym kontaktom medzi zvieratami, kontaminovanými osobami (najmä obuvou), vozidlami, náradím, krmivom, ale aj vzduchom.

SLAK má mimoriadne závažné hospodárske dopady, preto si vyžaduje okamžitú reakciu a dodržiavanie opatrení, ktoré sú vydané príslušnými štátnymi orgánmi.

⚠ Povinná evidencia chovu

Všetci chovatelia hospodárskych zvierat (hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané od 1 kusu) sú v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov **povinní sa zaregistrovať do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat.**

Evidencia chovov je mimoriadne dôležitá práve v situáciách, keď je potrebné zastaviť šírenie nákazy.

⚠ **Je zákaz premiestňovať vnímavé zvieratá mimo SR z chovov, ktoré sa nachádzajú v rámci celého územia Bratislavského, Trnavského a Nitrianskeho kraja.**

Opatrenia pre farmy a domáce chovy mimo ochranného pásma, pásma dohľadu a ďalšieho reštrikčného pásma - biela zóna

V oblastiach, kde sa nákaza nepotvrdila, je mimoriadne dôležité dodržiavať preventívne opatrenia:

1. **Nepremiestňujte vnímavé zvieratá:** Presun vnímavých zvierat je možný len do zariadenia toho istého dodávateľského reťazca v rámci SR, na schválený bitúnok v SR alebo v inom členskom štáte. Každý presun zvierat riadne evidujte. Nepremiestňujte zvieratá ani medzi chovmi.

2. **Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
   - Inštalujte dezinfekčné rohože/brody pri vstupe do chovov.
   - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplotením).
   - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).
   - Používajte pracovný odev a obuv pri práci so zvieratami a zvýšte dodržiavanie osobnej hygieny.
   - Zabezpečte dezinfekciu osôb, vozidiel, zariadení a náradia pred vstupom do chovu.
   - Vykonávajte deratizáciu podľa plánu daného chovu.

3. **Zaznamenávajte návštevy:** Všetky návštevy, vrátane príležitostných pracovníkov, zamestnancov servisných firiem, dodávateľov či odberateľov, musia byť evidované.

4. **Sledujte vnímavé zvieratá:** Pri akomkoľvek podozrivom správaní, horúčke, slintaní či náhlom poklese mliečnej produkcie s ostatnými príznakmi, okamžite kontaktujte svojho súkromného veterinárneho lekára a príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu - RVPS.

5. **Nezúčastňujte sa trhov, výstav a prehliadok s vnímavými zvieratami** až do odvolania.

6. **Nepoužívajte krmivá, stelivo, hnoj a iné produkty, materiály a látky z rizikových oblastí.**

7. **Nahláste domácu zabíjačku na príslušnú RVPS minimálne jeden pracovný deň vopred.**

8. **Vnímavé zvieratá paste na pastvinách, ktoré sú vzdialené od hlavných cestných ťahov, minimalizujte priechod zvierat na pastvu po miestnych cestách, zabráňte stretávaniu sa zvierat z rôznych stád na pastve.**

Opatrenia v pásme dohľadu - oranžová zóna (10 km od ohniska)

Slúži ako nárazníková zóna. Cieľom opatrení je včas odhaliť možné nové prípady:

1. **Zákaz premiestňovania zvierat, krmiva, steliva, hnoja a iných produktov, materiálov a látok.**
2. **Držte zvieratá uzavreté v maštaliach, nevykonávajte pastvu.**
3. **Všetky hospodárske zvieratá musia byť vyšetrené veterinárnym lekárom na prítomnosť príznakov SLAK.**
4. **Zákaz konania hromadných podujatí, trhov a výstav s účasťou vnímavých zvierat.**
5. **Všetky kontakty medzi chovmi, vrátane kontaktu osôb a techniky, musia byť dôsledne evidované.**
6. **Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
   - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplotením).
   - Zabezpečte dezinfekciu všetkých osôb, vozidiel, zariadení a náradia v chove.
   - Pri vstupe do chovov, objektov a budov v rámci chovu musia byť dezinfekčné bazény, brody či rohože. V prípade potreby zabezpečte postrek - individuálnu dezinfekciu vozidiel.
   - Oprávnené osoby musia pri vstupe do chovu a výstupe z chovu dodržať hygienické opatrenia na zníženie rizika šírenia SLAK.
   - Všetky dopravné prostriedky, ktoré prichádzajú do chovu alebo opúšťajú chov, musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované. Žiadne vozidlo nesmie opustiť pásmo dohľadu bez vyčistenia a dezinfekcie. Veďte dôslednú evidenciu sanitácie a dezinfekcie vozidiel.
   - Vykonajte čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov, iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu vnímavých zvierat, alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované.
   - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).
7. **Spolupráca s úradmi:** Každé podozrenie na príznaky SLAK okamžite nahláste svojmu súkromnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.
8. **Úhyny zvierat nahláste v zmysle nariadených opatrení príslušnej RVPS.**
9. **Nahláste domácu zabíjačku príslušnej RVPS minimálne jeden pracovný deň vopred.**
10. **Hnoj a použité hnojivo:** Ostáva na farme pôvodu. Držať hnoj a použité hnojivo izolovane a chránte ich pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie hnoja v rámci pásma dohľadu.
11. **Krmivá rastlinného pôvodu je zákaz premiestňovať:** Držte krmivá na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie krmiva v rámci pásma dohľadu.

Opatrenia v ochrannom pásme - červená zóna (3 km od ohniska nákazy)

V ochrannom pásme je výskyt nákazy veľmi pravdepodobný. Opatrenia sú prísne a nevyhnutné:

1. **Zákaz premiestňovania zvierat, krmiva, steliva, hnoja a iných produktov, materiálov a látok.**

2. **Držte zvieratá uzavreté v chove, nevykonávajte pastvu.**

3. **Všetky chovy musia byť podrobené klinickým vyšetreniam veterinárnymi lekármi a odberom vzoriek podľa ich pokynov.**

4. **Prísna kontrola vstupu a výstupu do ochranného pásma - dezinfekčné brody alebo brány sa zavádzajú na prístupových cestách, monitoruje sa pohyb osôb a techniky.**

5. **Zákaz konania hromadných podujatí, trhov a výstav s účasťou vnímavých zvierat.**

6. **Biologická bezpečnosť na prvom mieste:**
   - Zabráňte vstupu nepovolaným osobám a tiež zvieratám do chovu (napr. vhodným oplotením).
   - Zabezpečte dezinfekciu všetkých osôb, vozidiel, zariadení a náradia v chove.
   - Pri vstupe do chovov, objektov a budov v rámci chovu musia byť dezinfekčné bazény, brody či rohože. V prípade potreby zabezpečte postrek - individuálnu dezinfekciu vozidiel.
   - Oprávnené osoby musia pri vstupe do chovu a výstupe z chovu dodržať hygienické opatrenia na zníženie rizika šírenia SLAK.
   - Všetky dopravné prostriedky, ktoré prichádzajú do chovu alebo opúšťajú chov, musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované. Žiadne vozidlo nesmie opustiť ochranné pásmo dohľadu bez vyčistenia a dezinfekcie. Veďte dôslednú evidenciu sanitácie a dezinfekcie vozidiel.
   - Vykonajte čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov, iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu vnímavých zvierat, alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované.
   - Používajte jednorazové návleky, kombinézy a rukavice (platí aj pre osoby, ktoré zabezpečujú nevyhnutný chod prevádzky).

7. **Cielená depopulácia zvierat na základe opatrenia nariadeného príslušnou RVPS a pod dohľadom úradného veterinárneho lekára.**

8. **Hnoj a použité hnojivo je zákaz premiestňovať.** Držte hnoj a použité hnojivo na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.

9. **Krmivá rastlinného pôvodu je zákaz premiestňovať:** Držte krmivá na farme izolovane a chráňte ich pred hmyzom a hlodavcami.

Opatrenia týkajúce sa hnoja, použitého steliva, tekutej časti maštaľného hnoja a krmív rastlinného pôvodu

Hnoj a použité stelivo

V ohnisku - umiestniť na jednu kopu, dezinfikované schváleným dezinfekčným prostriedkom, prikryté a po dobu 42 dní ponechané, aby sa zahrievali prirodzenou cestou.

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ich zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu.

Tekutá časť maštaľného hnoja

V ohnisku - po poslednom pridaní kontaminovaného materiálu sa musí skladovať aspoň 42 dní. Ideálne zakryť a povrch dezinfikovať.

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte tekutú časť hnoja na farme pôvodu. Držte ju izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ju zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, ostáva na farme pôvodu. Držte ju izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Môžete ju zaorať na vlastnom poli, ak je pri farme. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu.

Krmivá rastlinného pôvodu:

V ohnisku – dezinfikujte, ak je možné. Ak sa dezinfikovať nedajú, zlikvidujte ich pod dozorom (spálenie, zamiešanie do hnoja, hnojovice...).

V ochrannom pásme (3 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Skrmovať ich môžu len vlastné zvieratá. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci ochranného pásma, ak

a) boli vyrobené na miestach, na ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá;

b) boli vyrobené v zariadeniach na spracovanie krmiva, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá a surový rastlinný materiál pochádza:

i) z miest uvedených v písmene a) alebo

ii) z územia mimo ochranného pásma;

c) sú určené na použitie v rámci ochranného pásma, alebo

d) boli podrobené aspoň jednému z ošetrení na zmiernenie rizika stanovených v prílohe VIII. delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687.

V pásme dohľadu (10 km) – platí zákaz premiestňovania, nechajte ich na farme pôvodu. Držte ich izolovane a chráňte pred hmyzom a hlodavcami. Skrmovať ich môžu len vlastné zvieratá. Miestne príslušná RVPS môže povoliť premiestňovanie v rámci pásma dohľadu, ak

a) boli vyrobené na miestach, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá, okrem zariadení na spracovanie krmiva;

b) boli vyrobené v zariadeniach na spracovanie krmiva, v ktorých sa nedržia vnímavé zvieratá a surový rastlinný materiál pochádza:

i) z miest uvedených v písmene a) alebo

ii) z územia mimo pásma dohľadu;

c) sú určené na použitie v rámci pásma dohľadu, alebo

d) boli podrobené aspoň jednému z ošetrení na zmiernenie rizika stanovených v prílohe VIII. delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687.

Príklady účinných dezinfekčných prostriedkov a látok

Virkon S 1 % (2-minútové pôsobenie)
Virocid 1 % alebo podľa návodu (aspoň 15-minútové pôsobenie)
Banox (3 % koncentrácia chlórnanu sódneho) (aspoň 15-minútové pôsobenie)
Viroxide Super (aspoň 10-minútové pôsobenie)
Sanosil $S0_{10}$ Ag
Dexon Super
Synergize
SAVO ORIGINAL (4,7 % chlórnanu sódneho) Pozor, má korozívne účinky!
HYPRED FORCE 7 (1 % roztok)

⚠ **Každý prostriedok má svoj čas pôsobenia. Výrobca garantuje účinok, len ak je dodržaný postup, použitie podľa návodu a bezpečnostnej karty.**

Uhličitan sodný 4 % (pôsobí 2 minúty) - (Na_2CO_3) tiež sóda na pranie
Kyselina citrónová 0,2 % (pôsobí 2 minúty)
Kyselina sulfaminová 0,2 % (pôsobí 2 minúty)
Kyselina o-fosforečná 0,3 % (pôsobí 2 minúty)

Pre aktuálne informácie sledujte webové stránky:

www.svps.sk Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Slintačka a krívačka | Štátna veterinárna a potravinová správa
www.mprv.sk Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Aktuálne - slintačka a krívačka v SR - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Facebook - AGROREZORT
Instagram - ministerstvo.podohospodarstva

Kontaktné údaje na príslušné RVPS

RVPS	Tel. kontakt	Adresa / Korešpondenčná
Bratislava - mesto	02 6446 1209	Polianky 8, Bratislava
Senec	02 4592 6212, 0905 545 978	Svätoplukova 50, Senec
Dunajská Streda	031 552 4870	Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda
Galanta	031 780 2011, 031 780 2012	Hodská 353/19, Galanta
Trnava	033 592 2111, 033 592 2125	Zavarská 11, Trnava
Senica	034 651 2881	K veterine 5001/4, Senica nad Myjavou
Komárno	035 773 1235, 035 790 3911	Štúrova 5, Komárno P.O.BOX 80, 945 05 Komárno 5
Nové Zámky	035 642 8309	Komjatická 65, Nové Zámky
Levice	036 631 2352	M.R.Štefánika 24, Levice
Nitra	037 653 6202	Akademická 1, Nitra
Topoľčany	038 532 2536	Dr.P.Adámiho 17, Topoľčany
Šaľa	031 770 2170	Školská 5, Šaľa
Nové Mesto nad Váhom	032 285 6012	Tajovského 235/7, Nové Mesto nad Váhom
Trenčín	032 650 9921	Súdna 22, Trenčín
Prievidza	046 542 2247	Mariánska 6, Prievidza
Púchov	042 464 1315, 042 463 4218	Moravská 1343/29, Púchov
Žiar nad Hronom	045 673 3192	ul. SNP 612/120, Žiar nad Hronom
Zvolen	045 520 3999	Nám. SNP 50, Zvolen
Veľký Krtíš	047 481 2931	Osloboditeľov 33, Veľký Krtíš
Lučenec	047 432 2431	Ulica mieru 2, Lučenec
Rimavská Sobota	047 581 1138	Kirejevská 22, Rimavská Sobota
Banská Bystrica	048 472 2414, 048 472 2424	Skuteckého 19, Banská Bystrica
Martin	043 422 1481	Záturčianska 1, Martin
Liptovský Mikuláš	044 552 3814	Kollárova 2, Liptovský Mikuláš
Žilina	041 763 1235	Jedľová 44, Žilina
Čadca	041 433 3247	Horná 2483, Čadca
Dolný Kubín	043 582 0930	Pelhřimovská 2055/7, Dolný Kubín
Rožňava	058 732 3183	Južná 43, Rožňava
Spišská Nová Ves	053 481 3201	Duklianska 46, Spišská Nová Ves
Košice mesto	055 796 1811	Hlinkova 1/c, Košice mesto
Košice okolie	055 729 4393	Kukučínova 24, Košice
Trebišov	056 672 2764	Bottova 2, Trebišov
Michalovce	056 687 0411	Sama Chalúpku 22, Michalovce
Poprad	052 772 3085	Partizánska 83, Poprad
Stará Ľubovňa	052 432 2687	Levočská 4/338, Stará Ľubovňa
Prešov	051 749 3650	Levočská 112, Prešov
Vranov nad Topľou	057 442 3064	Kalinčiakova 879, Vranov nad Topľou
Bardejov	054 474 8725	Stöcklova 34, Bardejov
Svidník	054 286 1084	MUDr. Pribulu 2, Svidník
Humenné	057 775 2962	Gaštanová 3, Humenné

RAGADÓS SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS 2025

Fontos információk

AGROREZORT ministerstvo.podohospodarstva

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ragadós száj- és körömfájás (RSzKF) Tudnivalók

A ragadós száj- és körömfájás (RSzKF) egy rendkívül fertőző vírusos betegség, amely a fertőzésre fogékony állatokat – szarvasmarhákat, juhokat, kecskéket, sertéseket és más párosujjú patásokat, a tenyésztett vadakat is beleértve – érinti.

A betegség magas lázzal, valamint nyálzást okozó szájüregi hólyagokkal és aftákkal jár. A hólyagok és fekélyek a tőgy és a paták környékén is megjelennek, ami korlátozza a mozgást és sántaságot okoz.

A fájdalom következtében az állatok nem fogadják el a táplálékot és a vizet, lefogynak, félénkek lesznek, és tejhozamuk csökken.

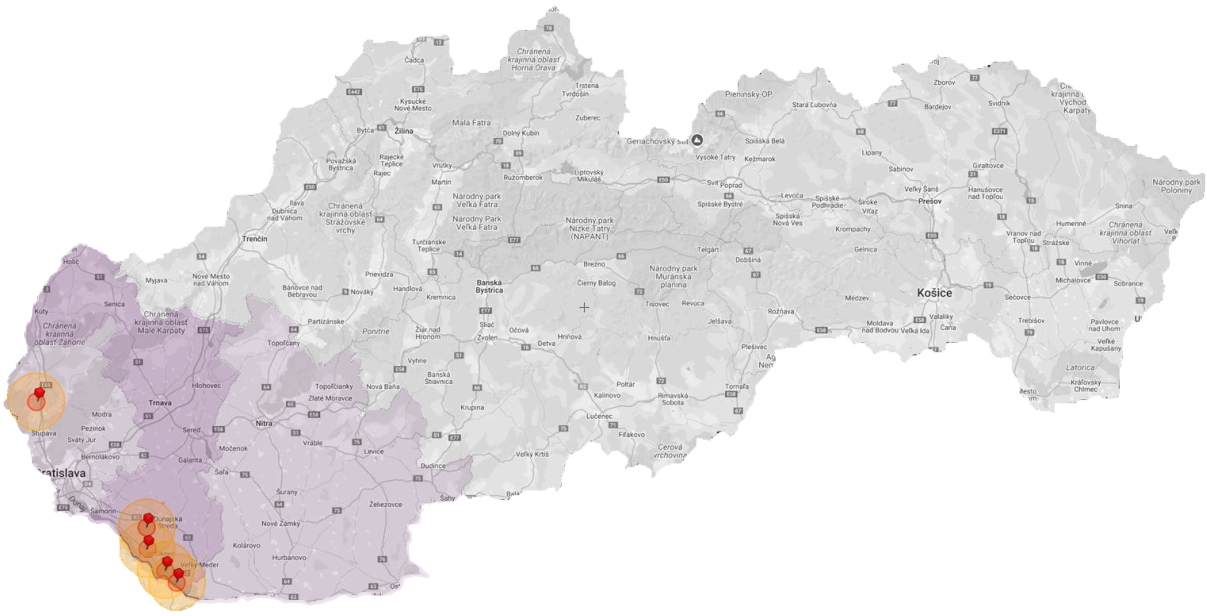
A betegség gyorsan terjed, leggyakrabban állatok, fertőzött személyek (különösen azok lábbelijei), járművek, szerszámok vagy takarmányok közötti közvetlen érintkezés útján, de akár levegőn keresztül is.

A RSzKF rendkívül súlyos gazdasági következményekkel jár. Ezért azonnali reagálásra és az illetékes állami hatóságok által hozott intézkedések betartására van szükség.

⚠ **Kötelező az állományok nyilvántartása!**

Minden állattenyésztő (szarvasmarha, juh, kecske és sertés 1 db-tól) köteles az állat-egészségügyi ellátásról szóló, többször módosított Tt. 39/2007. sz. törvény értelmében bejegyeztetni tenyészetét a **Központi Haszonállat-nyilvántartásba** (Centrálna evidencia hospodárskych zvierat).

Az állatállományok nyilvántartása különösen fontos olyankor, amikor a betegség terjedésének megállítására van szükség.

⚠ **A Pozsonyi, a Nagyszombati és a Nyitrai kerületben található gazdaságokból származó, fertőzésre fogékony állatokat tilos a Szlovák Köztársaságon kívülre szállítani.**

A védő-, a megfigyelési és további korlátozások alá vont zónán kívüli gazdaságokra és háztáji állományokra vonatkozó intézkedések (fehér zóna)

Azokon a területeken is rendkívül fontos a megelőző intézkedések betartása, ahol a betegség megjelenését még nem erősítették meg:

1. **Tilos a fertőzésre fogékony állatok áthelyezése/szállítása:** A fertőzésre fogékony állatok szállítása kizárólag a Szlovák Köztársaságon belül azonos ellátási lánchoz tartozó létesítmények között, a Szlovák Köztársaságban vagy egy másik tagállamban található hivatalos vágóhídra engedélyezett. Az állatállomány valamennyi szállításáról megfelelő nyilvántartást kell vezetni. Az állatok egyes gazdaságok közötti szállítása szintén tilos.

2. **Első a biológiai biztonság:**
   - Telepítsen fertőtlenítő szőnyegeket/gázlókat a gazdaságok bejáratánál.
   - Akadályozza meg, hogy illetéktelen személyek és állatok is bejuthassanak a gazdaságba (pl. megfelelő kerítéssel).
   - Használjon egyszer használatos védőöltözeteket, overallokat és kesztyűket (a telep működését biztosító személyek is).
   - Az állatokkal való munkavégzés során viseljen munkaruházatot és lábbelit, és fokozza a személyes higiéniát.
   - Gondoskodjon a személyek, járművek, berendezések és szerszámok fertőtlenítéséről a gazdaságba való belépés előtt.
   - Végezzen patkányirtást az adott gazdaságra vonatkozó irtási tervnek megfelelően.

3. **Látogatások nyilvántartása:** Minden látogatást fel kell jegyezni, az alkalmi munkavállalókat és a szolgáltató cégek, beszállítók és ügyfelek alkalmazottait is beleértve.

4. **Kövesse figyelemmel a fertőzésre fogékony állatok állapotát:** Bármilyen gyanús viselkedés, láz, nyáladzás, a tejhozam hirtelen csökkenése vagy egyéb tünetek esetén azonnal vegye fel a kapcsolatot az illetékes Regionális Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Felügyelettel (RVPS).

5. **További értesítésig ne vegyen részt vásárokon, bemutatókon vagy kiállításokon fertőzésre fogékony állatokkal.**

6. **Ne használjon fertőzésveszélyes területekről származó takarmányt, almot, trágyát vagy egyéb termékeket, anyagokat és eszközöket.**

7. **A háztáji disznóvágást legalább egy munkanappal korábban jelentse az illetékes RVPS számára.**

8. **A fehér zónában a fertőzésre fogékony állatokat a főbb útvonalakon kívül eső legelőkön kell legeltetni, a legelő állatoknak a helyi útvonalakon való áthaladását a minimálisra kell csökkenteni, és meg kell akadályozni, hogy a különböző állományokból származó állatok a legelőkön találkozzanak.**

Intézkedések a megfigyelési zónában (narancssárga zóna, 10 km-re a fertőzés gócpontjától)

Pufferzónaként szolgál. Az intézkedések célja az esetleges új megbetegedések korai felismerése:

1. **Az állatok, takarmány, alom, trágya és egyéb termékek, anyagok és eszközök áthelyezése/szállítása tilos.**

2. **Az állatokat tartsa az istállóban, ne legeltesse őket.**

3. **Valamennyi állatot állatorvosnak meg kell megvizsgálnia, hogy nem mutatják-e RSzKF tüneteit.**

4. **A fertőzésre fogékony állatok részvételével tartott vásárok és kiállítások szervezése tilos**

5. **A gazdaságok és állományok közötti minden fizikai érintkezés – a személyek és a berendezések közötti érintkezéseket is beleértve – következetesen nyilván kell tartani.**

6. **Első a biológiai biztonság:**
   - Akadályozza meg, hogy illetéktelen személyek és állatok is bejuthassanak a gazdaságba (pl. megfelelő kerítéssel).
   - Gondoskodjon valamennyi személy, jármű, berendezés és szerszám fertőtlenítéséről a gazdaságban.
   - A gazdaságok, állattenyésztési létesítmények és a gazdaságokon belüli épületek bejárataihoz telepítsen fertőtlenítő medencéket, szőnyegeket vagy gázlókat. Szükség esetén biztosítson permetezőt az egyes járművek fertőtlenítéséhez.
   - Az arra jogosult személyeknek a gazdaságba való belépéskor és onnan való távozáskor be kell tartaniuk az RSzKF terjedésének kockázatát csökkentő higiéniai intézkedéseket.
   - A gazdaságba belépő vagy onnan távozó minden szállítóeszközt alaposan meg kell tisztítani és le kell fertőtleníteni. Egyetlen jármű sem hagyhatja el a megfigyelési zónát tisztítás és fertőtlenítés nélkül. Vezessen aprólékos nyilvántartást a járművek tisztításáról és fertőtlenítéséről.
   - Tisztítsa meg és fertőtlenítse a fertőzésre fogékony állatok vagy az esetlegesen fertőzött anyagok szállítására használt járműveket, egyéb szállítóeszközöket és berendezéseket.
   - Használjon egyszer használatos védőöltözeteket, overallokat és kesztyűket (a telep működését biztosító személyek is).

7. **Együttműködés a hatóságokkal:** A száj- és körömfájásos tünetek gyanúját azonnal jelentse a magánállatorvosa és az illetékes RVPS számára.

8. **Az állatelhullásokat az előírt intézkedésekkel összhangban jelentse az illetékes RVPS számára.**

9. **A háztáji disznóvágást legalább egy munkanappal korábban jelentse az illetékes RVPS számára.**

10. **A trágya és a felhasznált műtrágya áthelyezése/szállítása tilos:** Tartsa a trágyát és a felhasznált műtrágyát a gazdaságban elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja azokat. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a trágya megfigyelési zónán belül szállítását.

11. **A növényi eredetű takarmány szállítása tilos:** Tartsa a takarmányt a gazdaságban elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a takarmány megfigyelési zónán belül szállítását.

Intézkedések a védőzónában (piros zóna, 3 km-re a fertőzés gócpontjától)

A védőzónán belül a fertőzés előfordulása nagyon valószínű. Itt elkerülhetetlen a szigorú intézkedések alkalmazása:

1. **Az állatok, takarmány, alom, trágya és egyéb termékek, anyagok és eszközök áthelyezése szállítása tilos.**

2. **Az állatokat tartsa a gazdaságon belül, ne legeltesse őket.**

3. **Minden gazdaságban állatorvosi klinikai vizsgálatokat, és ütemterv szerinti mintavételeket kell elvégezni.**

4. **A védőzónán való be- és kijutás szigorú ellenőrzése – a megközelítési útvonalakon fertőtlenítő gázlókat vagy kapukat kell elhelyezni, a személyek és berendezések mozgását figyelemmel kell kísérni.**

5. **A fertőzésre fogékony állatok részvételével tartott vásárok és kiállítások szervezése tilos.**

6. **Első a biológiai biztonság:**
   - Akadályozza meg, hogy illetéktelen személyek és állatok is bejuthassanak a gazdaságba (pl. megfelelő kerítéssel).
   - Gondoskodjon valamennyi személy, jármű, berendezés és szerszám fertőtlenítéséről a gazdaságban.
   - A gazdaságok, állattenyésztési létesítmények és a gazdaságokon belüli épületek bejárataihoz telepítsen fertőtlenítő medencéket, szőnyegeket vagy gázlókat. Szükség esetén biztosítson permetezőt az egyes járművek fertőtlenítéséhez.
   - Az arra jogosult személyeknek a gazdaságba való belépéskor és onnan való távozáskor be kell tartaniuk az RSzKF terjedésének kockázatát csökkentő higiéniai intézkedéseket.
   - A gazdaságba belépő vagy onnan távozó minden szállítóeszközt alaposan meg kell tisztítani és le kell fertőtleníteni. Egyetlen jármű sem hagyhatja el a védelmi zónát tisztítás és fertőtlenítés nélkül. Vezessen aprólékos nyilvántartást a járművek tisztításáról és fertőtlenítéséről.
   - Tisztítsa meg és fertőtlenítse a fertőzésre fogékony állatok vagy az esetlegesen fertőzött anyagok szállítására használt járműveket, egyéb szállítóeszközöket és berendezéseket.
   - Használjon egyszer használatos védőöltözeteket, overallokat és kesztyűket (a telep működését biztosító személyek is).

7. **Az állatállomány célzott felszámolása az illetékes RVPS által elrendelt intézkedés alapján, a hatósági állatorvos felügyelete mellett.**

8. **A trágya és a felhasznált műtrágya áthelyezése/szállítása tilos.** Tartsa a trágyát és a felhasznált műtrágyát a gazdaságban elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja azokat.

9. **A növényi eredetű takarmány szállítása tilos:** Tartsa a takarmányt a gazdaságban elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a takarmány megfigyelési zónán belül szállítását.

A trágyára, használt alomra, hígtrágyára és a növényi eredetű takarmányra vonatkozó intézkedések

Trágya és használt alom

A fertőzés gócpontjában - gyűjtse egy kupacba, fertőtlenítse jóváhagyott fertőtlenítőszerrel, fedje le, és hagyja természetes módon melegedni 42 napig. Fertőtlenítőszerként használhat égetett meszet, amely kémiai reakció révén hőt termel.

A védőzónában (3 km) – az áthelyezés/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja.

A megfigyelési zónában (10 km) – az áthelyezés/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a megfigyelési zónán belüli szállítást.

Hígtrágya

A fertőzés gócpontjában - a fertőző anyag utolsó adagjának hozzáadását követően legalább 42 napig kell tárolni. Ideális esetben fedje le, és a felületét fertőtlenítse.

A védőzónában (3 km) – a mozgatás/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa a gazdaságban elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja.

A megfigyelési zónában (10 km) – a mozgatás/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. A gazdaság közelében található saját szántóföldjén beszánthatja. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a megfigyelési zónán belüli szállítást.

Növényi eredetű takarmány:

A fertőzés gócpontjában – lehetőség szerint fertőtlenítse. Ellenkező esetben felügyelet mellett ártalmatlanítsa. (elégetés, trágyába, hígtrágyába keverés...).

A védőzónában (3 km) – a mozgatás/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. Csak a gazdaság saját állatai fogyaszthatják. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a megfigyelési zónán belüli szállítást, amennyiben

a) a takarmányt olyan helyeken állították elő, ahol nem tartanak fertőzésre fogékony állatokat;

b) olyan takarmányfeldolgozó létesítményekben állították elő, amelyekben nem tartanak fertőzésre fogékony állatokat, és a növényi eredetű nyersanyag az:

i) az a) pontban említett helyekről vagy

ii) a védőzónán kívüli helyekről származik;

c) a takarmányt a védőzónán belüli használatra szánták;

d) a takarmányt a Bizottság (EU) 2020/687 sz., felhatalmazáson alapuló rendeletének VIII. mellékletében meghatározott kockázatcsökkentő kezelések közül legalább egynek alávetették.

A megfigyelési zónában (10 km) – az áthelyezés/szállítás tilos; hagyja abban a gazdaságban, ahonnan származik. Tartsa elkülönítve, a rovaroktól és rágcsálóktól védett helyen. Csak a gazdaság saját állatai fogyaszthatják. A helyileg illetékes RVPS engedélyezheti a megfigyelési zónán belüli szállítást, amennyiben

a) a takarmányt olyan helyeken állították elő, ahol nem tartanak fertőzésre fogékony állatokat, kivéve a takarmányfeldolgozó létesítményeket;

b) olyan takarmányfeldolgozó létesítményekben állították elő, amelyekben nem tartanak fertőzésre fogékony állatokat, és a növényi eredetű nyersanyag az:

i) az a) pontban említett helyekről vagy

ii) a megfigyelési zónán kívüli helyekről származik;

c) a takarmányt a megfigyelési zónán belüli használatra szánták;

d) a takarmányt a Bizottság (EU) 2020/687 sz., felhatalmazáson alapuló rendeletének VIII. mellékletében meghatározott kockázatcsökkentő kezelések közül legalább egynek alávetették.

Példák a Szlovákiában kapható hatékony fertőtlenítőszerekre és anyagokra

Virkon S 1% (2 perces expozíció)
Virocid 1%-os oldat vagy az utasításoknak megfelelően (legalább 15 perces expozíció)
Banox (3%-os nátrium-hipoklorit oldat) (legalább 15 perces expozíció)
Viroxide Super (legalább 10 perces expozíció)
Sanosil S010 Ag
Dexon Super
Synergize
SAVO ORIGINAL (4,7%-os nátrium-hipoklorit oldat) Vigyázat, maró hatású!
HYPRED FORCE 7 (1%-os oldat)

⚠ **A szükséges expozíció időtartama termékenként változik, azt a gyártó adja meg. Kövesse a gyártó utasításait, a használati utasítást és a biztonsági adatlap rendelkezéseit.**

Egyéb hatóanyagok:
Nátrium-karbonát, 4%-os oldalt (2 perces expozíció) - (Na_2CO_3), mosószódaként is ismert
Citromsav 0,2% (2 perces expozíció)
Szulfaminsav 0,2% (5 perces expozíció)
O-foszforsav 0,3% (2 perc expozíció)

Naprakész információkért kövesse figyelemmel az alábbi webhelyeket:

www.svps.sk Szlovák Állami Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Felügyelet
Ragadós száj- és körömfájás | Állami Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Felügyelet
Gabriela Matečná Szlovák Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Aktuális – Száj- és körömfájás a Szlovák Köztársaságban – Szlovák Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Facebook - AGROREZORT
Instagram - ministerstvo.podohospodarstva

Az illetékes RVPS hivatalok elérhetőségei:

RVPS	Mobil	Cím / levelezési cím
Bratislava - mesto	02 6446 1209	Polianky 8, Bratislava
Senec	02 4592 6212, 0905 545 978	Svätoplukova 50, Senec
Dunajská Streda	031 552 4870	Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda
Galanta	031 780 2011, 031 780 2012	Hodská 353/19, Galanta
Trnava	033 592 2111, 033 592 2125	Zavarská 11, Trnava
Senica	034 651 2881	K veterine 5001/4, Senica nad Myjavou
Komárno	035 773 1235, 035 790 3911	Štúrova 5, Komárno P.O.BOX 80, 945 05 Komárno 5
Nové Zámky	035 642 8309	Komjatická 65, Nové Zámky
Levice	036 631 2352	M.R.Štefánika 24, Levice
Nitra	037 653 6202	Akademická 1, Nitra
Topoľčany	038 532 2536	Dr.P.Adámiho 17, Topoľčany
Šaľa	031 770 2170	Školská 5, Šaľa
Nové Mesto nad Váhom	032 285 6012	Tajovského 235/7, Nové Mesto nad Váhom
Trenčín	032 650 9921	Súdna 22, Trenčín
Prievidza	046 542 2247	Mariánska 6, Prievidza
Púchov	042 464 1315, 042 463 4218	Moravská 1343/29, Púchov
Žiar nad Hronom	045 673 3192	ul. SNP 612/120, Žiar nad Hronom
Zvolen	045 520 3999	Nám. SNP 50, Zvolen
Veľký Krtíš	047 481 2931	Osloboditeľov 33, Veľký Krtíš
Lučenec	047 432 2431	Ulica mieru 2, Lučenec
Rimavská Sobota	047 581 1138	Kirejevská 22, Rimavská Sobota
Banská Bystrica	048 472 2414, 048 472 2424	Skuteckého 19, Banská Bystrica
Martin	043 422 1481	Záturčianska 1, Martin
Liptovský Mikuláš	044 552 3814	Kollárova 2, Liptovský Mikuláš
Žilina	041 763 1235	Jedľová 44, Žilina
Čadca	041 433 3247	Horná 2483, Čadca
Dolný Kubín	043 582 0930	Pelhřimovská 2055/7, Dolný Kubín
Rožňava	058 732 3183	Južná 43, Rožňava
Spišská Nová Ves	053 481 3201	Duklianska 46, Spišská Nová Ves
Košice mesto	055 796 1811	Hlinkova 1/c, Košice mesto
Košice okolie	055 729 4393	Kukučínova 24, Košice
Trebišov	056 672 2764	Bottova 2, Trebišov
Michalovce	056 687 0411	Sama Chalúpku 22, Michalovce
Poprad	052 772 3085	Partizánska 83, Poprad
Stará Ľubovňa	052 432 2687	Levočská 4/338, Stará Ľubovňa
Prešov	051 749 3650	Levočská 112, Prešov
Vranov nad Topľou	057 442 3064	Kalinčiakova 879, Vranov nad Topľou
Bardejov	054 474 8725	Stöcklova 34, Bardejov
Svidník	054 286 1084	MUDr. Pribulu 2, Svidník
Humenné	057 775 2962	Gaštanová 3, Humenné